

Ecologische quick scan De Nieuwe Stad Amersfoort

Opdrachtgever(s): Volkert Later/ Schipper Bosch

Uitgevoerd door: Econu / Dhr. Bart Smeets
bart.smeets@econu.eu
0646020125
www.econu.eu

Uitgevoerd op: 29-9-2021.

Datum: 4-10-2021

Onderwerp: Quick scan flora en fauna

Uw kenmerk: /

Ons Kenmerk: SB 21-10-1

Inhoud

1 Inleiding.....	2
1.1 Aanleiding.....	2
1.2 Doel.....	2
1.3 Zorgplicht.....	2
1.4 Leeswijzer.....	2
2 Plangebied.....	3
2.1 Ligging en beschrijving plangebied.....	3
2.2 Voorgenomen plannen.....	3
3 Methode.....	3
4 Natuurwaarden.....	4
4.1 Beschermde gebieden.....	4
4.2 Beschermde soorten.....	6
6 Conclusies.....	9
Beschermde gebieden.....	9
Beschermde soorten.....	9
Geraadpleegde bronnen.....	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is bezig om voor de Nieuwe Stad in Amersfoort een stedenbouwkundig plan op te stellen wat als basis voor het bestemmingsplan moet dienen. In verband met de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wn) in werking getreden. Deze wet vervangt de drie voormalige wetten op het gebied van soort- en gebiedsbescherming; Boswet, natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

Uiteraard toetsten wij aan de bepalingen volgens de nieuwe Wet natuurbescherming.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode(n) besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een verzameling van gebouwen, variërend van oude fabrieksgebouwen die deels gerenoveerd zijn, loodsen tot tijdelijke gebouwen en oude woningen. Daarnaast zijn delen van het plangebied braakliggend en vinden we er ook parkeerterreinen, struikgewas en een verhard plein.

Het terrein ligt ingeklemd tussen de Eem, de Nieuwe weg, het Eemplein en een industriegebied. Ten noorden van het plangebied ligt de woonwijk Gildekwartier met veel groen. Ten oosten van het plangebied ligt de spoorweg en het stadscentrum van Amersfoort. In het zuiden liggen meer woonwijken.

2.2 Voorgenomen plannen

Het voorgenomen plan is nog niet uitgekristalliseerd, een deel van de gebouwen worden verwijderd, er komt nieuwbouw (ook van andere projectontwikkelaars) en er komt een gebouw boven een deel van de oude Prodent fabriek. Hoe precies, dat is nog niet bekend.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruik gemaakt van gegevens van het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de NDFF en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 29 september 2021 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: licht bewolkt, droog, windkracht 2 en circa 22°C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermd gebied

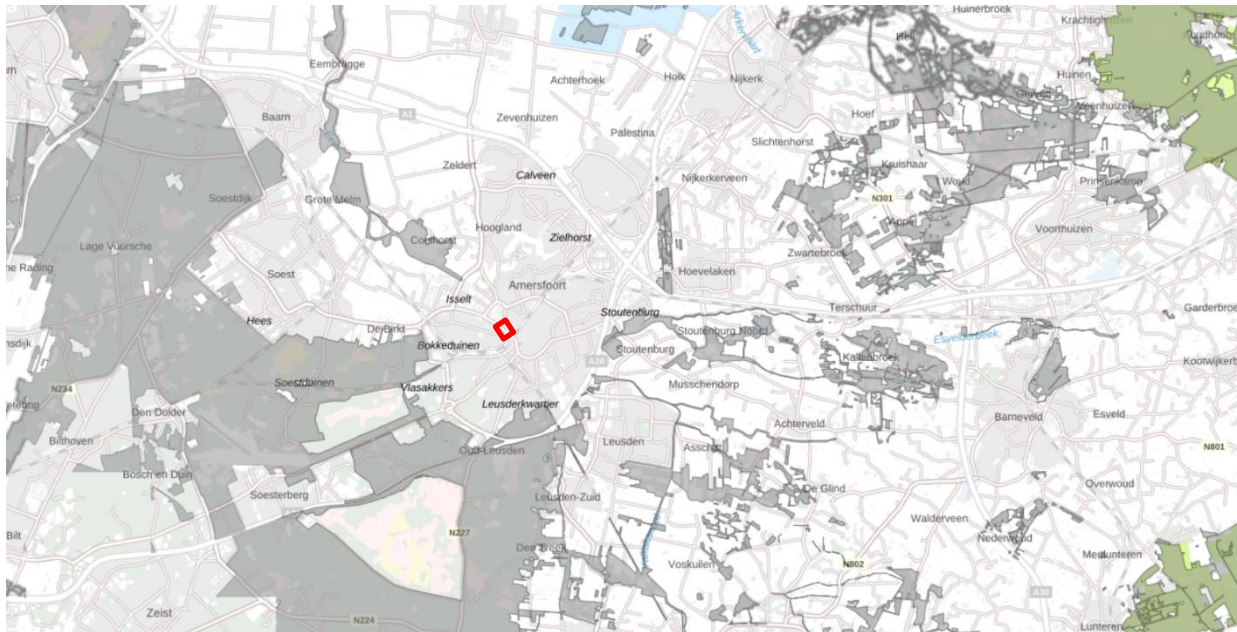
Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het plangebied niet in de nabijheid van Natura 2000-gebied ligt. Het dichtstbijzijnde natura 2000 gebied is Arkemheen op 7,5km afstand. Daarnaast liggen de natura 2000 gebieden Oostelijke Vechtplassen (16km) en de Veluwe (20km) op iets grotere afstand van het plangebied.

Doordat het plangebied niet in de nabijheid van de Natura 2000-gebieden ligt, kunnen er alleen externe effecten optreden als gevolg van de uitvoering van de plannen. Aangezien het plangebied niet in het natura 2000 gebied ligt, geen ingrijpende veranderingen in de lokale waterhuishouding te weeg brengt en het geheel afgeschermd wordt door bebouwing en infrastructuur, is de enige mogelijke verstoring een verhoogde depositie van stikstof. De verwachting is dat de gebruiksfase welliswaar zal leiden tot een toename van verkeersbewegingen, maar dat deze toename niet zal leiden tot een verhoogde stikstof depositie in stikstofgevoelige habitats. Aangezien het plangebied niet in de directe nabijheid van Natura 2000-gebied ligt, is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. Uit de natuurbeheerplankaart van de kaartbank op de website van de provincie Utrecht, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. De ligging van het NNN ten opzichte van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. NNN (grijs), /Natura 2000-gebieden (licht groen en blauw gearceerd) in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied behoort niet tot het NNN. De bescherming van het NNN is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Als wezenlijke kenmerken en waarden gelden de actuele en geambieerde natuurbeheertypen zoals vastgelegd in het Natuurbeheerplan van de provincie. Daarnaast worden als wezenlijke kenmerken en waarden aangemerkt geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid en de landschapsstructuur. De voorgenomen plannen hebben geen aantasting tot gevolg hebben van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied.

Beschermde bomen

In verband met de aanwezigheid van als beschermwaardig gewaardeerde boombeplanting, is het voor zover en zolang aanwezig, verboden te bouwen op gronden ter plaatse van de aanduiding 'beeldbepalende boom'. Het bevoegd gezag kan middels een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels, indien wordt aangetoond dat door het bouwen en/of gebruik van de gronden de conditie, levensverwachting, groeiplaats en (beeld)kwaliteit van de bomen niet worden aangetast. Ten behoeve van het verlenen van de omgevingsvergunning dient aan het bevoegd gezag een bomeneffectrapportage overlegd te worden, waaruit blijkt dat de bouw of werken en/of werkzaamheden geen onevenredige gevolgen hebben voor de levensvatbaarheid en de ruimtelijke, monumentale, cultuurhistorische of ecologische betekenis van de bomen. Het bevoegd gezag kan bij het toepassen van de afwijking nadere eisen stellen ten aanzien van de situering en afmetingen van bouwwerken en de aard van de verhardingen. De bouwwerkzaamheden hebben geen negatief effect op beschermde beeldbepalende bomen.

Conclusie

Vanwege de ligging van het plangebied op aanzienlijke afstand van NNN/Natura 2000-gebied is het redelijkerwijs op voorhand uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg hebben op deze gebieden. Er worden geen negatieve effecten op de wezenlijke

kenmerken en waarden van het omliggende NNN verwacht. Er worden geen beschermde bomen aangetast of gekapt.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestaat voornamelijk uit bebouwing, braakliggende grond, (half)verharding en een kademuur. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat binnen het directe plangebied geschikte biotopen voor beschermde plantensoorten ontbreken. De aanwezige flora duidt op een rijke, bemeste bodem. In de ruime omgeving (1km rond plangebied) zijn volgens de NDFF naakte lathyrus en wilde ridderspoor (beschermde flora-soorten) aangetroffen.

Naakte Lathyrus staat op zonnige tot beschaduwde, relatief droge, voedselrijke, kalkrijke of kalkarme, lichte grond (leem, zandig leem en mergel. Deze Lathyrus, waarvan de zaden giftig zijn, kwam primair voor in graanakkers en klavervelden, maar heeft in Zuid-Limburg op andere plaatsen zijn heil gezocht. Tegenwoordig komt ze vooral voor buiten de akkers, in bermen, langs holle wegen en op omgewerkte, ruderaal grond. Deze zuidelijk en warmteminnende soort is als cultuurvolger Nederland binnen gekomen en is voor 1950 op tal van plaatsen opgedoken, maar duidelijk minder in het noorden en oosten van ons land. Ze heeft zich op de duur buiten Zuid-Limburg en mogelijk een paar plaatsen in het riviereengebied niet kunnen handhaven. Na 1950 is de soort zeer zeldzaam geworden en treedt buiten de zo net genoemde gebieden alleen nog als efemere adventief op. Mogelijk biedt de opwarming van het klimaat haar nieuwe kansen. De waarneming van een exemplaar van deze soort in het centrum van Amersfoort in 2020 is dan ook een bijzonderheid, er zal gecontroleerd moeten worden of deze soort hier daadwerkelijk nog voorkomt.

Wilde ridderspoor is doorgaans te vinden op matig voedselrijke kalkhoudende zandige klei in wintergraanakkers en op ruderaal omgewerkte terreinen op kalkgrond. Het is adventief op plekken waar graan wordt overgeslagen en komt voor op stroomruggen. Deze paarsbloeiende plant is zeer sterk achteruitgegaan en tegenwoordig alleen hier en daar nog te vinden vooral langs Maas en IJssel. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en de toegenomen bemesting zijn hiervan de oorzaak. Door bestrijdingsmiddelen verdwijnen de hommels die voor de bestuiving zorgen. In de 17e en 18e eeuw was Wilde ridderspoor inheems en stond vooral in de rivierdalen. Nederland geldt als westgrens van het areaal. *Consolida regalis* (syn. *Delphinium consolida*) kan verward worden met twee andere soorten Ridderspoor namelijk met Valse ridderspoor (*Consolida ajacis*) en Oosterse ridderspoor (*Consolida hispanica*) die beide als tuinplant kunnen verwilderen. Waarschijnlijk is de aangetroffen wilde ridderspoor aangeplant. Dat kan echter nog niet met zekerheid gezegd worden, hiervoor is een aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Overige beschermde soorten worden binnen het directe plangebied niet verwacht.

4.2.2 Vlinders en libellen

Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het directe plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn en specifieke waardplanten ontbreken voor het voorkomen van

beschermde vlindersoorten. Beschermde vlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan.

Uit het veldbezoek blijkt dat in het directe plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten libellen. Door het ontbreken van geschikt oppervlaktewater in het directe plangebied is geen voortplantingsbiotoop voor beschermde libellen aanwezig.

4.2.3 Kevers en slakken

Beschermde soorten houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het directe plangebied. Het voorkomen van beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten. Beschermde waterkevers en aquatische slakkensoorten platte schijfhoren en Bataafse stroommossel zijn afhankelijk van permanente wateren. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

4.2.4 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissen voorkomen in het plangebied.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Uit de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) en de data in de NDFF kan geconcludeerd worden dat de volgende soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen; bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en vormt derhalve geen voortplantingshabitat voor de diverse amfibieënsoorten. Er zijn geen streng beschermde amfibieënsoorten in de omgeving aangetroffen, het is niet aannemelijk dat het directe plangebied landhabitat vormt voor deze soorten. De struiken en bomen in het plangebied vormen op zich wel een geschikt overwinteringsbiotoop voor amfibieën. Echter, door de hoge kade bij het oppervlakte water is de kans klein dat er daadwerkelijk amfibieën aanwezig zijn. Vanwege de kenmerken van het terrein en het gebruik van het plangebied is het onwaarschijnlijk dat meer kritische en zwaarder beschermde soorten amfibieën in het plangebied voorkomen.

Gezien de ligging van het plangebied, de aangetroffen biotopen en de bekende waarnemingen, is het uit te sluiten dat reptielen in het plangebied voorkomen.

Gezien de afwezigheid van geschikte landbiotopen voor streng beschermde amfibieën en de meeste reptielen in het directe plangebied, is er voor de meeste soorten geen negatief effect te verwachten van de voorgenomen plannen.

4.2.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor diverse vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn o.a. huismus, ekster, vinken, putters, houtduif, kauw, kraaien, meeuwen, merels, buizerd en torenvalk waargenomen. De vogels zijn waargenomen in de omliggende bomen en struiken. Volgens de NDFF komen in de omgeving van het plangebied een groot aantal verschillende broedvogels voor, het betreft soorten die met name in tuinen en in bossen aangetroffen worden.

In de omgeving van het plangebied (1km) worden van verschillende jaarrond beschermde soorten nesten aangetroffen: Blauwe reiger, Boomklever, Boomkruiper, Buizerd, Ekster, Gierzwaluw, Grote bonte specht, Grote gele kwikstaart, Huismus, Huiszwaluw, IJsvogel, Kerkuil, Kleine bonte specht, Koolmees, Ooievaar, Pimpelmees, Slechtvalk, Sperwer, Spreeuw, Torenvalk, Zwarte kraai en Zwarte roodstaart.

Voor een deel van deze soorten kan geconcludeerd worden dat de aangetroffen biotopen niet geschikt zijn als leefgebied, voor andere soorten geldt dat zij alleen beschermd zijn indien er in de omgeving niet voldoende alternatieven aanwezig zijn. De soorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen, die jaarrond beschermd zijn, zijn: Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en de Huismus. De grote gele kwikstaart is een vogel van de stromende beekjes en wateroevers, voornamelijk in de wintermaanden wordt deze soort ook in stedelijke omgevingen waargenomen. De waarnemingen van de grote gele kwikstaart in de omgeving van het plangebied zijn allemaal in de wintermaanden gedaan, het betreft dus geen broedvogel. De gierzwaluw broedt voornamelijk onder pannendaken en in holtes bij hogere gebouwen. In het plangebied staat zijn gebouwen aanwezig die voldoende hoog zijn en waar holtes aangetroffen zijn waar gierzwaluwen in kunnen broeden. De huis mus broedt in stedelijk gebied, onder pannendaken, maar ook in nisjes, open ruimtes in muren en andere beschutte plekjes. Het plangebied heeft struikgewas, stofbad, gebouwen met holtes en ruimtes waar nesten in gebouwd kunnen worden, kortom het is geschikt als leefgebied voor de huismus. Naar de gierzwaluw en de huismus zal een aanvullend onderzoek uitgevoerd moeten worden voordat de werkzaamheden aan kunnen vangen.

In de bomen en struiken rond het plangebied broeden ook een groot aantal vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Deze nesten mogen niet verstoord of vernietigd worden in het broedseizoen. Voor deze algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van alle vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd. Door (eventueel) aanwezige bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

De vogels die momenteel in het plangebied foerageren zullen elders voldoende voedsel kunnen vinden, voorbijtrekkende vogels hebben weinig last van de voorgenomen initiatieven. Gezien de aangetroffen biotopen in het directe plangebied en de waarneming tijdens het veldbezoek is het redelijkerwijs uit te sluiten dat er, naast de in potentie aanwezige nesten van huismussen, grote gele kwikstaart en gierzwaluwen, andere jaarrond beschermde nesten in (de omgeving van) het plangebied zijn.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

In de NDFF zijn waarnemingen van gewone dwergvleermuizen en een enkele tweekleurige vleermuis bekend. Het is niet onwaarschijnlijk dat meer soorten vleermuizen in de omgeving voorkomen. Het aantal waarnemingen is echter minimaal, het is onduidelijk of dit komt door de afwezigheid van vleermuizen of door een te beperkte onderzoeksinspanning in dit deel van de stad. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor gebouw bewonende vleermuizen en

het is aannemelijk dat regelmatig vliegactiviteit van vleermuizen in het plangebied is. Er worden geen bomen gekapt met holtes die geschikt zijn voor vleermuizen. De aanwezige lijnvormige structuren van gebouwen, bomen en struiken zijn mogelijke vliegroutes voor vleermuizen in de omgeving naar het foerageergebieden boven en langs de Eem.

In de bomen in het plangebied zijn geen holtes aangetroffen die mogelijk dienst doen als verblijfplaats voor vleermuizen. De meeste gebouwen lijken niet geschikt voor vleermuizen, maar dat geldt niet voor de oude Prodentfabriek en het bedrijfsgebouw aan de Oliemolenhof 14-22. De aanwezige openingen in de muren en onder de dakranden maken deze gebouwen wel geschikt, vleermuizen kunnen hier vrij in- en uitvliegen. Deze gebouwen worden niet gesloopt, maar de werkzaamheden aan de gebouwen en in de omgeving kunnen wel dusdanig verstrend zijn dat er verblijfplaatsen verloren gaan.

Overige zoogdieren

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse zoogdiersoorten voorkomen: de dwergmuis en de egel worden in de NDFF genoemd, maar het is niet uit te sluiten dat ook andere muizensoorten en ratten in de omgeving voorkomen. Het plangebied kan gezien de huidige inrichting en ligging (onderdeel van) het leefgebied vormen van algemene soorten grondgebonden zoogdieren.

Samenvattend kan gesteld worden dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. Bovendien is er een mogelijke vliegroute langs de aanwezige gebouwen, bomen en struiken en zijn er in enkele gebouwen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Van de overige zoogdiersoorten kan de aanwezigheid deels bij voorbaat uitgesloten worden, worden er geen negatieve effecten verwacht en/of er geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Echter, een aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen is noodzakelijk.

6 Conclusies

Beschermde gebieden

Vanwege de ligging op grote afstand van Natura 2000-gebied en het NNN is het op voorhand uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg hebben op NNN/Natura 2000-gebieden. Er worden geen negatieve effecten op wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN of instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebied verwacht. Evenmin worden er beschermde, beeldbepalende bomen gekapt.

Beschermde soorten

In de ruime omgeving van het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten. In het plangebied en direct daar omheen blijft voldoende geschikt alternatief foerageergebied aanwezig. Derhalve hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageergebied van vogelsoorten.

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten in de bomen en struiken rond het plangebied. Als het verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen

dat negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende algemeen voorkomende vogelsoorten. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode voor het broedseizoen gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Het is wel mogelijk dat huismussen en gierzwaluwen in het plangebied broeden. Dit vraagt om een aanvullend onderzoek naar de huismus en gierzwaluw.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, tevens zijn de aanwezige gebouwen, bomen en struiken in en rond het plangebied een mogelijke vliegroute voor vleermuizen in de omgeving van het plangebied. Negatieve effecten op het foerageergebied en de vliegroute zijn niet redelijkerwijs op voorhand uit te sluiten. Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen binnen het directe plangebied. Een negatief effect op mogelijke verblijfplaatsen in de gebouwen kan niet op voorhand uitgesloten worden. Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op overige beschermde soorten. Het gaat dan met name om de wilde ridderspoor en de naakte latyrus. Het is derhalve noodzakelijk om een aanvullend onderzoek naar deze plantensoorten uit te voeren zodat de aanwezigheid van de soort inzichtelijk wordt.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort (groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig?	Maatregelen
Flora	Wn §3.3	Leefgebied	Ja	Ja, indien de groeiplek verloren gaat	SGO en maatregelen
Amfibieën en reptielen	Wn §3.2 en 3.3	/	Nee	Nee	-
Vogels (niet jaarrond beschermd)	Wn §3.1	Foerageergebied	Nee	Nee	Snijden en verwijderen begroeiing buiten broedseizoen
Vogels (jaarrond beschermde nesten)	Wn §3.1	Foerageer- en nestgebied huismus en gierzwaluw	Ja	Indien negatief effect	Aanvullend onderzoek HM en GZ)
Zoogdieren (grondgebonden)	Wn §3.3	-	Nee	Nee	-
Zoogdieren (vleermuizen)	Wn §3.2	Verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes	Ja	Indien negatief effect	Aanvullend onderzoek vleermuis

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 28-1-2019
- + NNN, <http://ehs.flevoland.nl>, 28-1-2019
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + Verordening natuurbescherming , <http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/>, 26-1-2019
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'. De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000- gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden. De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoring effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het

plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig. Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan drie criteria worden voldaan.

Deze criteria zijn:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend. Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd.

Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven. Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten. De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken. De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid. De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de WRO door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.

Bijlage 2 Soorten in de NDFF

Wnb - Vogelrichtlijn(28) 133

Aalscholver1	Huismus9	Slechtvalk1
Boomkruiper3	Kauw6	Spreeuw1
Ekster2	Kleine mantelmeeuw1	Tjiftjaf6
Fuut7	Kokmeeuw1	Turkse tortel4
Gaai3	Koolmees9	Winterkoning2
Groenling2	Meerkoet4	Zwarte kraai2
Grote gele kwikstaart19	Merel17	Zwarte roodstaart6
Heggenmus5	Pimpelmees4	Zwartkop4
Holenduif1	Putter1	
Houtduif9	Roodborst3	

Wnb - Habitatrichtlijn(2) 3

Gewone dwergvleermuis2

Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis1

Wnb - andere soorten(5) 8

Bruine kikker1	Egel4	Wilde ridderspoor1
Dwergmuis1	Naakte lathyrus1	

Jaarrond beschermde nesten(22) 343

Blauwe reiger9	Gierzwaluw5	IJsvogel22
Boomklever4	Grote bonte specht3	Kerkuil1
Boomkruiper5	Grote gele kwikstaart185	Kleine bonte specht1
Buizerd6	Huismus21	Koolmees16
Ekster16	Huiszwaluw1	Ooievaar3

Pimpelmees13

Slechtvalk11

Sperwer3

Spreeuw3

Torenvalk1

Zwarte kraai7

Zwarte roodstaart7